ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **S. B. I. M**, zast. Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2020, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-K09-PD1-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 12. 2020, č. j. 42 Az 3/2020 - 36,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 12. 2020, č. j. 42 Az 3/2020 - 36, se zrušuje.

II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 15. 1. 2020, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-K09-PD1-2017, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti v celkové výši 6 800 Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Vratislava Polky, advokáta se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 1. 2020, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-K09-PD1-2017, neprodloužil žalobci doplňkovou ochranu dle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Skutečnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, se totiž změnily do té míry, že zanikl důvod, pro který byla udělena. Doplňková ochrana mu byla udělena, jelikož v Iráku, tedy v jeho zemi původu, probíhal ozbrojený konflikt mezi irácký mi vládními jednotkami, kurdskými pešmergy, šíitskými milicemi a mezinárodní koalicí v čele s USA

proti militantnímu islamistickému uskupení Islámský stát. Z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu nebylo možné vyloučit, že by žalobce byl v zemi původu vystaven hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Doplňková ochrana mu tedy byla udělena právě proto, že v Iráku probíhal ozbrojený konflikt, který mohl vážně ohrozit jeho život nebo lidskou důstojnost. V době rozhodování o prodloužení doplňkové ochrany, tedy dne 15. 1. 2020, však byla situace odlišná. Podle žádosti žalobce ze dne 2. 7. 2019 se situace v Iráku zlepšila, ačkoliv i nadále docházelo k nerozlišujícím útokům. Ve výpovědi ze dne 27. 11. 2019 sám uvedl, že na předměstí Erbílu v Hariru, odkud pochází, je bezpečno. Do země původu se nechtěl navrátit z důvodu trestního stíhání a hrozícího trestu odnětí svobody ve výměře 20 let či trestu smrti.

[3] Žalovaný se v napadeném rozhodnutí výslovně zabýval bezpečnostní situací v Iráku a hrozbou teroristických útoků na jeho území. Ačkoliv uznal, že situace v Iráku není ideální, upozornil na skutečnost, že v současné době zde neprobíhá mezinárodní ani vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. V napadeném rozhodnutí vycházel z údajů od nezávislých zdrojů, jako je *Freedom House*, *Amnesty International*, *Human Rights Watch* a Česká tisková kancelář (dále jen „ČTK“). Tyto údaje žalobce nijak nezpochybnil, naopak na ně sám poukazoval. V žalobě uvedl pouze obecná tvrzení o špatné bezpečnostní situaci v Iráku, avšak neuvedl, z jakých konkrétních skutkových okolností dovozuje, že by mu mělo hrozit nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Podmínky tohoto ustanovení nejsou naplněny pouhou existencí ozbrojeného konfliktu na území země původu. Cizinci musí v důsledku takového konfliktu hrozit vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity. Jedině v situaci tzv. totálního konfliktu je možné předpokládat, že vážná újma hrozí každému, kdo z této země pochází. Pokud ozbrojený konflikt takový charakter nemá, musí cizinec dle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS, prokázat dostatečnou míru individualizace nebezpečí ohrožení života.

[4] Jelikož v žalobcových výpovědích byly rozpory ohledně zmiňovaného trestního stíhání, krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že se jedná o účelová tvrzení. Žalobci tedy nic nebrání v návratu do Iráku, jelikož mu nehrozí žádné nebezpečí nebo újma z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Žalobce proto již nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a jeho vycestování není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Rozsudek krajského soudu spočívá na nesprávném posouzení právní otázky a je nepřezkoumatelný. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zcela pominul skutečnost, že ze zpráv *Freedom House, Amnesty International* a *Human Rights Watch* vyplývá, že zejména právě v Kurdistánu, odkud stěžovatel pochází, je bezpečnostní situace velmi složitá a vážná. Nadále zde totiž probíhají lokální ozbrojené střety a dochází zde k častým a opakujícím se

útokům Turecka. To často organizuje své vojenské operace se zaměřením proti Kurdské straně pracujících (dále jen „PKK“) hluboko do vnitrozemí Iráku. Turecko v roce 2019 dokonce podniklo nálet na město Erbíl, odkud stěžovatel pochází. Útoky Turecka na území severního Iráku mají podle turecké diplomacie pokračovat, dokud Bagdád nepřinutí PKK odejít z iráckého území. Situace v severním Iráku tak nezaručuje stěžovateli v případě návratu bezpečný život. Závěr žalovaného, že situace v zemi původu není ideální, je proto nedostatečný a nesprávný. Ačkoliv se situace v Iráku změnila, nelze souhlasit s tím, že stěžovateli při návratu nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Stěžovatel po celou dobu azylového řízení odkazoval na hrozbu nebezpečí spojenou s jeho odsouzením v souvislosti s nakládáním se zbraněmi a není vyloučeno, že po návratu do země původu může být podroben zcela nepřiměřenému zacházení či trestu smrti. Žalovaný se těmito otázkami vůbec nezabýval. V jeho případě nelze uvažovat ani o vnitřním přesídlení, jelikož Kurdové jsou mimo oblast Kurdistánu v Iráku diskriminováni.

[7] Žalovaný si neobstaral dostatečné a aktuální podklady pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany a veškeré důkazní břemeno ponechal na stěžovateli. Nezabýval se jeho námitkami o nedostatečnosti a neaktuálnosti podkladů, které jsou součástí správního spisu. Skutečnost, že žadatel o mezinárodní ochranu je povinen uvést relevantní faktory pro svou žádost, nezbavuje žalovaného povinnosti zjistit skutečný stav věci. Stěžovatel dostatečně vyložil důvody svých obav. Zprávy o zemi původu se výslovně vyjadřují v tom smyslu, že i nadále hrozí nebezpečí s ohledem na bezpečnostní situaci a válečné akce. Podle metodické příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN v roce 1992 v případě, že žadatel není schopen podložit svá vyjádření důkazy, může být na posuzovateli, aby použil veškeré prostředky, které má k dispozici, aby zajistil nezbytné důkazy, o něž se žádost opírá. Žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav a opomněl obecné pravidlo, že v pochybnostech za situace, kdy nelze tvrzení žadatele ověřit, má žadateli vyhovět. Stěžovatel nebyl schopen doložit ke své situaci další doklady týkající se zejména jeho odsouzení v Iráku a hrozby, jež mu v dané souvislosti hrozí. Ve správním řízení uvedl zcela konkrétní a podstatné skutečnosti, které však žalovaný vyhodnotil zcela v rozporu s jejich významem. Nadále proto v jeho případě existují důvody pro prodloužení doplňkové ochrany.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její odmítnutí pro nepřijatelnost, případně její zamítnutí. Krajský soud ve věci provedl veškeré potřebné důkazy a své úvahy logicky a dostatečným způsobem odůvodnil. Situaci stěžovatele vyhodnotil na základě shromážděných informací o zemi původu správně. Doplňková ochrana mu byla udělena výhradně proto, že v Iráku probíhal ozbrojený konflikt, který mohl vést k ohrožení jeho života nebo důstojnosti, a nikoliv pro jím tvrzené obavy z odsouzení. Jeho tvrzení působí účelové a nepřesvědčivě. Zmiňovaný nálet na město Erbíl se měl uskutečnit již v roce 2019, nyní je však rok 2021. Co se týče posuzování žádostí iráckých žadatelů, odkázal na rozsudky krajských soudů, které v nedávné době rozhodovaly v obdobných věcech a podané žaloby zamítly (např. rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 9. 2019, č. j. 58 Az 2/2018 - 64, nebo rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 5. 2019, č. j. 63 Az 4/2019 - 74). Obdobně rozhodl i NSS v rozsudku ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 389/2018 - 38. Rozsudek krajského soudu není ani nepřezkoumatelný, jelikož se

nejedná o rozhodnutí, ze kterého nelze zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Vzhledem k tomu, že se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, NSS se zabýval v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve kterém interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele“*. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Ačkoliv stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuvedl, z čeho dovozuje její přijatelnost, z jejího obsahu plyne, že ji spatřuje v pochybení krajského soudu, které mělo významný dopad do jeho hmotněprávního postavení. Posouzení přijatelnosti kasační stížnosti tedy úzce souvisí s věcným posouzením námitek stěžovatele. Kasační stížnost tudíž není *prima facie* nepřijatelná.

[12] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se NSS nejprve tímto důvodem. Bylo by předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS).

[13] Stěžovatel spatřoval nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu v tom, že spočíval na nedostatku důvodů. Krajský soud nekriticky přejal skutková zjištění žalovaného, který si pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu neshromáždil dostatečné a aktuální informace o jeho zemi původu. To však samo o sobě nepřezkoumatelnost rozsudku nezakládá. Klíčová kasační námitka totiž spočívá v tom, zda žalovaným shromážděné informace o stěžovatelově zemi původu byly skutečně dostatečné a aktuální.

[14] Podkladem pro vydání rozhodnutí žalovaného mají být dle § 23c písm. c) zákona o azylu přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení

mezinárodní ochrany občanem. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře 1) relevantní, 2) důvěryhodné a vyvážené, 3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a 4) transparentní a dohledatelné (viz rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Zastaralá je taková zpráva, která *„obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, již zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden, a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“* (viz rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019 - 74). Nejvyšší správní soud též připomíná, že zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu je žalovaný [srov. například rozsudky NSS ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 - 58, či ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 - 36, nebo čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany].

[15] Žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z Informace OAMP: Irák - Situace v zemi - Politická a bezpečnostní situace, vnitřně vysídlené osoby, návraty, současný vývoj ze dne 1. 6. 2018; Informace OAMP: Irák - Situace etnických a náboženských menšin, bezpečnostní situace, návraty ze dne 18. 3. 2019; Informace MZV ČR ze dne 6. 11. 2018, č. j. 133066/2018-LPTP; Výroční zprávy *Amnesty International* ze dne 22. 2. 2018; Zprávy *Freedom House* - Svoboda ve světě 2018 - Irák z ledna 2018; Zprávy Mezinárodní organizace pro migraci, údaje o zemi - Irák, 2018; Informace ČTK: Bezpečnostní situace v Iráku je zralá pro návrat uprchlíků ze dne 18. 12. 2018; Informace ČTK: Irák zpřístupnil veřejnosti zelenou zónu v Bagdádu ze dne 4. 6. 2019 a Informace ČTK: Úřady v Iráku přiznávají přes 100 mrtvých a 6000 raněných ze dne 6. 10. 2019.

[16] Většina z těchto zpráv však popisuje vývoj událostí v letech 2017 a 2018. Informace ČTK: Irák zpřístupnil veřejnosti zelenou zónu v Bagdádu, datovaná ke dni 4. 6. 2019, je o víc jak půl roku starší než napadené rozhodnutí a zabývá se pouze situací v hlavním městě. Informace OAMP ze dne 18. 3. 2019 (která se věnuje též vývoji vojenského konfliktu v Iráku) popisuje situaci v Iráku opět jen do roku 2018. Žalovaný dále mezi podklady, z nichž vycházel, zmínil i informaci ČTK: Úřady v Iráku přiznávají přes 100 mrtvých a 6000 raněných ze dne 6. 10. 2019, avšak z jeho rozhodnutí nevyplývá, že by z ní vyvozoval nějaká zásadní skutková zjištění pro projednávaný případ. V napadeném rozhodnutí tak vycházel především z výše zmíněných zpráv staršího data.

[17] K závěru, že výše uvedené podklady již není možné z důvodu neustále se proměňující situace v Iráku považovat za aktuální, dospěl NSS ve svých nedávných rozhodnutích, a to v rozsudku ze dne 9. 2. 2021, č. j. 6 Azs 390/2020 - 25, ve kterém zrušil rozhodnutí žalovaného, které bylo vydáno v prosinci roku 2019, nebo v usnesení ze dne 3. 12. 2020, č. j. 10 Azs 327/2020 - 24, ve kterém potvrdil rozsudek krajského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného z ledna roku 2020. Nejvyšší správní soud nespatřuje důvod se od zde vyslovených závěrů v nyní projednávaném případě odchýlit.

[18] Stěžovatel už v žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 2. 7. 2019 (č. l. 132 správního spisu) upozornil na to, že bezpečnostní situace v Iráku je i nadále velmi špatná a v současné době nejaktuálnější hrozbu představuje útok turecké armády proti iráckým Kurdům a straně PKK, jenž započal dne 27. 5. 2019. Ohledně tohoto tvrzení

odkázal na článek na portálu Lidovky.cz, který se tímto útokem zabýval. Žalovaný se však s tímto tvrzením nijak v napadeném rozhodnutí nevypořádal a ohledně situace v Kurdistánu si vystačil s tvrzením, že v této oblasti udržují pořádek jednotky kurdských ozbrojených sil. Na skutečnost, že se situace v zemi zhoršuje, upozornil stěžovatel i při seznámení s podklady rozhodnutí o jeho žádosti dne 9. 1. 2020 (č. l. 186 správního spisu), kdy uvedl, že Irák je na pokraji války a že bezpečnostní situace v zemi je velmi špatná. Ani s tímto tvrzení se však žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nevypořádal a vystačil si s podklady zabývajícími se situací v zemi v roce 2018. Nejvyšší správní soud připomíná, že povinností žalovaného je hodnotit každý jednotlivý případ individuálně s přihlédnutím ke všem specifickým okolnostem (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Azs 209/2017 - 49). Nelze se tedy spokojit s tím, že žalovaný reagoval na konkrétní tvrzení stěžovatele ohledně útoku turecké armády na irácký Kurdistán pouze odkazem na všeobecné a zastaralé (k současné situaci v Kurdistánu nic nevypovídající) zprávy o zemi původu.

[19] Na základě výše uvedeného NSS konstatuje, že stejně jako v rozhodnutích citovaných výše v bodě 17, jež se týkala totožných podkladů k situaci v Iráku, žalovaný nedostál své povinnosti opatřit si dostatečně aktuální informace o zemi původu stěžovatele. Vycházel totiž ze zpráv, které popisovaly stav v letech 2017–2018 a částečně stav z první poloviny roku 2019, přičemž se zaměřil především na porážku Islámského státu, ačkoli situace v Iráku, přesněji řečeno v celém regionu, v němž se tento stát nachází, rozhodně není stabilní a Islámský stát nebyl a není jedinou tamní aktivní ozbrojenou skupinou. Žalovaný měl proto ověřit, zda se situace v Iráku v době jeho rozhodnutí nezměnila a není namístě důvody pro prodloužení doplňkové ochrany stěžovatele opětovně zvážit. Též se měl zabývat tvrzením ohledně aktuální hrozby ze strany turecké armády. K ověření situace nestačí jediná zpráva ČTK z října 2019, jejímž obsahem se navíc v napadeném rozhodnutí nijak výslovně nezabýval. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani odkaz ve vyjádření ke kasační stížnosti na rozsudek NSS č. j. 1 Azs 389/2018 - 38, jelikož tento rozsudek se zabýval situací v Iráku v létě 2018.

[20] Krajský soud následně převzal závěry žalovaného plynoucí z těchto zpráv, aniž by ověřil jejich aktuálnost. Nesprávně pak dospěl k závěru, že z těchto podkladů je možné posoudit aktuální bezpečnostní situaci v Iráku. Závěr o dostatečnosti těchto podkladů, navzdory jejich neaktuálnosti, jež je dána proměnlivou situací v irácké Kurdistánu, však odporuje výše citované judikatuře NSS. Krajský soud tedy nesprávně posoudil právní otázku požadavků na aktuálnost podkladů použitých žalovaným.

[21] Krajský soud v bodě 19. rozsudku správně uvedl, že pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu nemusí v zemi původu žadatele probíhat tzv. totální konflikt a že nebezpečí vážné újmy ve smyslu tohoto ustanovení může zakládat i méně závažný ozbrojený konflikt, pokud je žadatel schopen prokázat dostatečnou míru individualizace. Tu může prokázat dle výše citovaného rozsudku NSS č. j. 5 Azs 28/2008 - 68 například tím, že prokáže, 1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, 2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v regionu jeho země původu, ve kterém pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, či 3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on. Krajský soud nicméně opomněl, že v tomto směru by mohla být relevantní i skutečnost, že stěžovatel náleží ke kurdské

menšině, na což ho upozornil v žalobě. Otázkou postavení Kurdů v Iráku se však krajský soud vůbec nezabýval, pouze odkázal na informace o zemi původu, které shromáždil žalovaný, a stručně konstatoval, že bezpečnostní situace v Iráku se zlepšila natolik, že stěžovateli nic nebrání v návratu zpátky. Avšak, jak již bylo uvedeno výše, zprávy o zemi původu, které shromáždil žalovaný ve správním řízení, nejsou dostatečně aktuální. Ani skutečnost, že stěžovatel sám ve správním řízení připustil, že na předměstí Erbílu, kde dříve žil, je bezpečno, krajský soud nezbavovala povinnosti se s tvrzením o špatné situaci Kurdů v Iráku vypořádat.

[22] Na výše uvedeném hodnocení nic nemění ani skutečnost, že se žalovaný a následně krajský soud zaměřili na hodnocení nevěrohodnosti stěžovatelovy výpovědi, ve které měly být vnitřní rozpory ohledně hrozby trestu odnětí svobody či trestu smrti po jeho návratu do Iráku. Nejvyšší správní soud připomíná, že tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu o jeho individuální situaci musejí být konfrontována s objektivními informacemi o zemi původu, bez nichž není možné je vyhodnotit z hlediska podmínek pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky NSS ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, nebo ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Tento závěr odpovídá i znění § 23c písm. c) zákona o azylu, který jako podklady pro vydání rozhodnutí ve věci udělení mezinárodní ochrany uvádí *„přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem.“*

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil.

[24] Nejvyšší správní soud dále zohlednil, že jakkoliv je v pravomoci soudů ve správním soudnictví ověřovat či doplňovat dokazování provedené dříve správními orgány (§ 77 odst. 2 s. ř. s.), není jejich úkolem (a nezřídka ani v jejich možnostech) namísto správních orgánů tento stav prvotně zjišťovat. Jak NSS konstatoval v rozsudku ze dne 16. 4. 2015, č. j. 5 Afs 89/2013 - 29, *„těžiště dokazování má probíhat před správními orgány, přičemž není úlohou správních soudů provádět složitá dokazování a nahrazovat tak to, co měl již před nimi učinit správní orgán [...] Správnímu soudu přísluší v rámci soudního přezkoumání správního rozhodnutí posoudit, zda správní orgán provedl dokazování v potřebném rozsahu, tedy zda si opatřil dostatečné podklady pro rozhodnutí tak, aby mohl řádně usuzovat na skutkové i právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Soudní řízení správní není pokračováním správního řízení. Úloha správního soudu je tak primárně přezkumná, v zásadě se nejedná o soud nalézací, byť je správní soud samozřejmě oprávněn v přiměřeném rozsahu doplnit dokazování provedené správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.).“*

[25] Jelikož již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.], NSS zrušil i rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem NSS (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný si především obstará aktuální informace o situaci v Iráku, na jejichž základě znovu posoudí, zda stěžovateli nadále hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu, či nikoli.

[26] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. v případě, že NSS zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, rozhodne o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti žalovanému jako účastníkovi, který neměl ve věci úspěch.

[27] Stěžovatel byl v řízení o žalobě i o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Ze soudních spisů vyplývá, že v řízení před krajským soudem učinil zástupce stěžovatele jeden úkon právní služby, a to převzetí a přípravu právního zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. V řízení před NSS učinil zástupce stěžovatele jeden úkon právní služby, a to sepis a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], celkem tedy učinil dva úkony právní služby podle advokátního tarifu. Odměna za dva úkony právní služby dle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu činí 6 200 Kč. Dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu je k této částce třeba přičíst 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby. Zástupce stěžovatele v řízení nedoložil, že by byl plátcem daně z přidané hodnoty, částka 6 800 Kč tedy představuje celkovou výši jeho odměny a zároveň celkovou výši náhrady nákladů řízení přiznaných stěžovateli. K jejímu uhrazení byla žalovanému stanovena lhůta 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.

[28] Žalovaný, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2021

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu